

Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap

Kursplan

Kursbenämning: Vetenskapsteori för doktorander
Philosophy and Theory of Science for doctoral students

Högskolepoäng: 4,5 hp

Utbildningsnivå: Forskarnivå

Forskarutbildningsämne: Historia

Beslut om inrättande

Kursplanen är fastställd av fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap 2020-03-11 och gäller från vårterminen 2020 vid Karlstads universitet.

Undervisningsspråk

Undervisning sker på svenska och engelska. Om det finns deltagare obekanta med svenska används engelska som kursspråk.

Behörighetskrav

Antagen till utbildning på forskarnivå. Kursen vänder sig i första hand till doktorander på Karlstads universitet. Övriga behöriga bereds tillträde i mån av plats.

Lärandemål

För godkänd kurs ska doktoranden kunna:

- Förklara och diskutera centrala begrepp i klassisk och samtida vetenskapsteori
- Jämföra perspektiv i olika vetenskapsteoretiska skolbildningar
- Värdera betydelsen för forskningen vid tillämpning av vetenskapsteoretiska begrepp och förhållningssätt
- Reflektera över vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess sociala dimension och etiska konsekvenser
- Inta ett kritiskt förhållningssätt till attityder, rutiner och tankemönster i såväl den egna disciplinen som det egna forskningsområdet, med hänsyn till frågor om maktordningar och sanningssanspråk

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen ger en introduktion till vetenskapsfilosofins och vetenskapsteorins centrala begrepp och traditioner. Den tar sin utgångspunkt i olika avgränsningar av vetenskap i ljuset av deras idéhistoriska kontexter, från de traditionellt vetenskapsfilosofiska frågeställningarna om kunskapens natur till dagens vetenskapsstudier, där studieobjektet är vetenskapens sociala, kulturella, ekonomiska, politiska och praktiska förutsättningar. Ett tema är naturvetenskapens vetenskapsteori, i form av logisk empirism, kritisk rationalism och paradigmatteori samt senare post-positivistiska och vetenskaps sociologiska inriktningar. Ett annat tema utgörs av human- och hälsovetenskapernas hermeneutiska och fenomenologiska traditioner. Kursen beaktar även olika former av vetenskapskritik från Frankfurtskolan över poststrukturalismen och feminismen fram till posthumanismen, och erbjuder därmed ett reflektionsutrymme för att kunna värdera det egna forskningsområdets möjligheter och begränsningar.

Kursen är uppbyggd kring tematiska moment som inkluderar föreläsningar och examinerande seminarier, och avslutas i sin helhet med ett gemensamt seminarium där doktorandernas egna texter kommenteras, försvaras och diskuteras. Doktoranderna ska i normalfallet koppla examinationerna till sin egen forskningsinriktning.

Kurslitteratur

Se separat dokument.

Examination

Kursen examineras genom individuella skriftliga och muntliga uppgifter som bygger på deltagande i examinerande seminarier. Det går att kompensera för frånvaro på dessa seminarier via skriftliga restinlämningar.

Betyg

Kursen bedöms enligt betygsskalan underkänd (U) eller godkänd (G).

Kvalitetsuppföljning

Kursledningen ska främja en kontinuerlig dialog om lärandeprocesser och måluppfyllande. En skriftlig utvärdering genomförs vid kursavslutningen i kombination med en gemensam diskussion av doktoranders och lärares erfarenheter kring varje aspekt som kan framkomma. Kursvärderingen sammanställs av kursledningen enligt Högskoleförordningen 1 kap. 14 §.

Kursbevis

Kursbevis erhålls på begäran av doktoranden.

Målmatris

Mål som efter genomgången kurs uppfylls för doktors- respektive licentiat-examen är markerade med X

	Doktor			Licentiat		
	Kunskap och förståelse			Kunskap och förståelse		
1a	Brett kunnande inom och systematisk förståelse av forskningsområdet			1a	visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet	
1b	Djup och aktuell kunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet			1b	Aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta	
1c	Förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet			1c	Fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet	
	Färdighet och förmåga			Färdighet och förmåga		
2a	Förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt			2a	visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar	
2b	till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer	X		2b	att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen	
3a	förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt			2c	samt att utvärdera detta arbete,	X
3b	planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete			3a	visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och	X
4	med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen			3b	samhället i övrigt	X
5a	visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och	X		4	visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.	

5b	samhället i övrigt				
6	visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och	X			
7	visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande	X			
	Värderingsförmåga och förhållningssätt			Värderingsförmåga och förhållningssätt	
8a	Visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt	X	5	visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,	X
8b	förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och	X	6	visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används	X
9	visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.	X	7	visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.	X